

Latvijas sadarbība ar SVF

Publicēts: 30.08.2020.

Latvija ir SVF dalībvalsts kopš 1992. gada 19. maija. Tās kvota iestājoties bija SDR 91.5 milj.

Saskaņā ar pēdējo apstiprināto kvotu reformu 2008. Latvijas kvota tiek palielināta līdz 142.1 milj. SDR (t.i. par 15.3 milj. SDR jeb ap 11.3 milj. LVL) jeb no 0.058% līdz 0.059% no kopējā SVF kvotu apjoma. Tajā skaitā Latvijas balsstiesību īpatsvars Fondā tiks palielināts no 0.070% uz 0.086%.

Latvijas kā dalībvalsts saistību izpilde un iestāšanās nosacījumi ir noteikti 1992. gada 15. aprīlī pieņemtajā likumā "Par Latvijas Republikas iestāšanos Starptautiskajā Valūtas fondā".

Latvijas loma SVF lēmumu pieņemšanā

Dalībvalsts statuss un iemaksas starptautiskajās finanšu organizācijās ļauj Latvijai piedalīties to lēmumu pieņemšanas procesā. Protams, iesaistīšanas pakāpe ir atkarīga no katras institūcijas specifikas un organizatoriskās struktūras.

Ar 2003. gada 20. marta Ministru kabineta lēmumu Latvijas SVF pilnvarnieks ir Latvijas Bankas prezidents, savukārt pilnvarnieka vietnieks - Finanšu ministrijas valsts sekretārs.

SVF pilnvarnieki tiek sasaukti vienu reizi gadā, kad notiek SVF/Pasaules Bankas pilnvarnieku gadskārtējā sanāksme, kuru ietvaros notiek arī Starptautiskās monetārās un finanšu komitejas sēde. Latvijas delegācijas arī parasti piedalās ikgadējās SVF/Pasaules Bankas Pavasara sanāksmēs.

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu grupa

Vienlaikus ar iestāšanos SVF Latvija ir pievienojusies Ziemeļvalstu un Baltijas valstu grupai (Nordic-Baltic Constituency), kas pārstāv Latvijas Republikas intereses SVF izpilddirektoru valdē.

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu grupa (tajā ietilpst Dānija, Igaunija, Islande, Latvija, Lietuva, Norvēģija, Somija un Zviedrija) ir viena no 16 valstu grupām SVF ietvaros. Ziemeļvalstu un Baltijas valstu grupas kopējais balsu skaits ir 3.44% no visām SVF balsīm.

Valstis izstrādā kopēju lēmumu par visiem jautājumiem, kas tiek izskatīti SVF izpilddirektoru valdē. Biroju SVF izpilddirektoru valdē pārstāv izpilddirektors. Saskaņā ar pašlaik spēkā esošo kārtību izpilddirektoru izvirza viena no Ziemeļvalstīm, kas ik pēc diviem gadiem mainās pēc rotācijas principa. Valstij, kuras pārstāvis ieņem SVF izpilddirektora amatu, ir jānodrošina Ziemeļu un Baltijas valstu biroja darbības koordinēšana valstu grupas ietvaros. Pašlaik Ziemeļu un Baltijas valstu grupas izpilddirektora amatu ieņem Norvēģijas pārstāvis Audun Gronn.

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu birojs

Izpilddirektors vada arī Ziemeļvalstu un Baltijas valstu biroju (Nordic-Baltic Office) Vašingtonā, kurā atbilstoši Ziemeļvalstu un Baltijas valstu pieņemtajai rotācijas shēmai pastāvīgi tiek pārstāvētas visas Ziemeļvalstis un Baltijas valstis. Birojs nodrošina izpilddirektora un viņa vietnieka darbību un informācijas saskaņošanu ar koordinējošo valsti un pārējām valstīm attiecīgās valstu grupas ietvaros. Izpilddirektora pakļautībā birojā strādā pārstāvji no visām grupas valstīm, kas tiek norīkoti uz 2 gadiem.

Izpilddirektors pārstāv grupas valstu intereses Izpilddirektoru valdē. Starp ZBVB un grupas valstu centrālajām bankām un finanšu ministrijām notiek regulāra informācijas un viedokļu apmaiņa par Izpilddirektoru valdē izskatāmajiem jautājumiem. Valstis ir tiesīgas sniegt arī divpusējus ieteikumus ZBVB, ja valdē izskatāmais jautājums skar konkrētas valsts nacionālās intereses.

Latviju ZBVB birojā pārstāv Latvijas Bankas pārstāvis Uldis Rutkaste, kurš padomnieka amatā ir iecelts uz 2 gadiem.

Ziemeļu-Baltijas valstu Monetārā un finanšu komiteja

Ievērojama loma grupas viedokļu formulēšanā par SVF stratēģiski svarīgākajiem jautājumiem ir Ziemeļu-Baltijas valstu Monetārajai un finanšu komitejai (ZBMFK, no angl. – Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC) un tai pakļautajai ZBMFK vietnieku grupai (NBMFC Alternates Group). ZBMFK un ZBMFK vietnieku grupas sēdes notiek divreiz gadā pirms SVF/Pasaules bankas Pavasara un pilnvarnieku gadskārtējām sanāksmēm. ZBMFK sastāvā ir grupas valstu centrālo banku un finanšu ministriju vadošās amatpersonas, ZBMFK vietnieku grupā – vidēja līmeņa vadītāji un speciālisti. Latvijas intereses ZBMFK pārstāv Latvijas Bankas viceprezidents un Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietniece.

Starptautiskā Valūtas fonda Ziemeļu-Baltijas valstu grupas viedokļu koordinēšanas un informācijas plūsmas process

Latvijas sadarbība ar SVF

SVF un Latvijas valdības sadarbība ekonomiskās politikas programmu ietvaros liek uzsvāru uz makroekonomiskajiem jautājumiem - fiskālo, monetāro, valūtas kursa un tirdzniecības politiku, kuru mērķis ir veicināt spēcīgu tautsaimniecības izaugsmi, panākt zemu inflācijas līmeni un labvēlīgu maksājumu bilanci. Vadlīnijas minēto mērķu sasniegšanai tika apkopotas Ekonomiskās politikas memorandā, kuru paraksta Latvijas valdība un Latvijas Banka. Parasti, ja ar SVF ir noslēgts memorands, SVF misija valsti apmeklē divas reizes gadā (pavasārī un rudenī), lai pārskatītu memorandā noteikto kritēriju izpildi.

SVF sniedza finansiālu palīdzību Latvijai ekonomiskās lejupslīdes laikā. Starptautiskās aizņēmuma programmas ietvaros Latvija no SVF veica aizņēmumu SDR 982,24 miljonu (820,2 miljonu latu) apmērā.

Sekmīgi emitējot obligācijas starptautiskajos finanšu tirgos, 2012.gada beigās Latvija atmaksāja SVF aizdevumu pilnā apmērā.

Informācija internetā

- SVF www.imf.org
- Latvijas darbība SVF <http://www.imf.org/external/country/LVA/index.htm>
- Reģionālais birojs <http://www.imf.org/external/cee/index.htm>

<https://www.fm.gov.lv/lv/latvijas-sadarbiba-ar-svf>